

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat: G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Bijdragen tot de kennis der Crassulaceae. VIII.

Crassula (vervolg). Als derde groep der afdeling *Eu-crassula* volgt die der *Perfilatae* (doorstokenen) Harv.

Crassula perfossa Lam., komt in millioenen exemplaren door het geheele Karroogebied verspreid voor. Deze soort heeft zéér dikke eivormige, gaafrandige, witachtig groene, meestal van een rood randje voorziene, kruisgewijs geplaatste, bladeren die aan den voet paarwijze verbonden zijn, zoodat het schijnt alsof de stengel, gelijk een priem, door de bladparen heen geboord is.

De dunne stengel wordt tot 30 à 35 cM. hoog en eindigt in den bloeitijd in een dicht aaneengesloten scherm van rose bloempjes.

Crassula perforata Linn., verschilt uiterlijk niet veel met de voorgaande soort. Als voornaamste onderscheid kan ik noemen, dat de bladeren hierbij beduidend ($\pm$ de helft) dunner zijn en spitsere eindigen, terwijl de rand meestal levendiger rood gekleurd is, ook zijn de bloemschermen meer open.

Het onder no. 20 op de foto afgebeelde stekje heeft sedert de opname een drietal nieuwe stengels uit en vlak boven den grond gevormd en wint dagelijks aan sierlijkheid.

De oude stengel loopt thans uit in een breed vertakt bloemscherm, waaraan zeer kleine gele klokvormige bloempjes met afstaande slippen.

Hoe economisch *Cr. perfossa* en *Cr. perforata* met het in de bladeren aanwezige vocht omgaan blijkt wel daaruit dat Dr. Marloth in „Das Kapland" mede kan deelen (pag. 309) dat afgesneden twijgen daarvan niet alleen meerdere maanden nadat zij geplukt zijn, de bloeiwijzen nog ontplooiën, maar zelfs jaren lang droog in de kamer gehouden kunnen worden zonder te sterven of zelfs maar de bladeren af te werpen.

Crassula tetragona L., behoort tot de groep *Subulares* Harv. en wijkt sterk van de tot nu toe besproken Crassulasoorten af.

De slanke struikjes zijn, zoals het onder no. 24 op de foto afgebeelde exemplaar duidelijk doet zien, vrij druk vertakt, langs de takjes bevinden zich kruisgewijs geplaatst 2, aan den voet zeer weinig verbonden, lijnvormige, toegespitste, eenigszins opwaarts gebogen, blaadjes van $\pm$ 3-kantige tot priemvormige gedaante, waarvan de lengte 3 cM. bedraagt bij een breedte en dikte van 2 mM., die helder groen van kleur zijn en zeer lang behouden blijven.

Over de bloeiwijze kan ik nog niets mededeelen, daar geen mijner planten, hoewel er bij zijn van 40 à 45 cM. hoogte, nog gebloeid heeft.

Een geheel op zich zelf staande groep vertegenwoordigen de *Petiolares* (gesteelden) Harv.

Hiertoe behoort *Cr. cordata* Ait, waarvan in dit nummer van „Succulenta", een afdruk voorkomt van een cliché, dat de heer Fr. de Laet

de groote welwillendheid had ons, ter reproductie in bruikleen tegeven.

Op de foto bevindt zich onder no. 38 een andere afbeelding.

Zoals op beiden goed te zien is, zijn de platte, niet zeer dikke, bladeren van een vrij lang steeltje voorzien, hart-niervormig, gaafrandig en van een fraaie grijsgroene kleur.

Dit lieve en zeer aanbevelenswaardige plantje heeft nog een typische eigenaardigheid, die gedurende den bloei tot uiting komt en die daaruit bestaat dat de bloemstengel, behalve met de witte bloemen, dikwijls overdekt is met een massa zeer kleine kiemplantjes, die, wanneer zij geplant worden, spoedig tot normale planten uitgroeien.

Eenzelfde soort vivipariteit dus als wij indertijd (zie pag. 25) reeds

bij *Bryophyllum proliferum* opmerkten.

Een tweede soort *Cr. spathulata* Thunb., no. 10 van de foto, met eenigszins gekartelde, breed-hartvormige blaadjes van glanzend donkergroene kleur, kan meer als hangplant gelden, daar de zeer slanke twijgen, die 1 M. en meer lang worden, te zwak zijn om rechtop te blijven staan.

Dit is een aardige in den herfst, met een „gevorkt bijscherm" van licht rose bloempjes bloeiende plant.

Bij deze bloeiwijze eindigt de hoofdas in één enkele bloem, links en rechts geflankeerd door een zijtak, die ook weer in 1 bloem eindigt en waaruit eveneens weer twee in een bloem eindigende zijtakken of zijassen kunnen ontspringen enz.

Na nog gewezen te hebben op *Cr. lycopodioides* Lam., (no. 46 van de foto), welke plant uitvoerig in „Succulenta", no. 9, van 3 September 1920 beschreven is, evenals *Cr. pseudolycopodioides* Dtr. et Schz., die zich hoofdzakelijk van eerstgenoemde onderscheid door de vorming van talrijke, wijd afstaande zijtakken, resten mij ter bespreking, nog een paar planten uit diverse groepen, die door buitengewone charme of eigenaardigheid een plaatsje in alle verzamelingen moesten vinden.

Allereerst komt dan *Cr. Schmidtii* Rgl., aan de beurt, waarvan op het oogenblik al mijn exemplaren volop in bloei staan met massa's rose-roode bloempjes.

De 5 tot 12 cM. lange stengeltjes zijn behaard en sappig en dragen lange lijn-lancetvormige blaadjes, wier bovenzijde vlak en van stomata voorzien is, terwijl de onderzijde gewelfd is, in doorsnede ongeveer , zij eindigen vrij puntig en zijn aan de randen behaard.

De kleur der bladeren varieert, aan den bloemstengel zijn zij helder groen, aan de plant zelve iets donkerder van kleur en dikwijls eenigszins purper,

Cr. pyramidalis L., vormt alleraardigste vierkantige zuiltjes, waarvan de blaadjes elkander dekken als bijvoorbeeld dakpannen.

De plantjes worden $\pm$ 10 cM. hoog bij 1½ cM. doorsnede, en hoewel de blaadjes geheel anders gevormd zijn, maakt de plant eenigszins den indruk van een zeer dik exemplaar van *Cr. lycopodioides*, doordat bij beide soorten de stengels schijnen te bestaan uit 4 te zamen gevoegde rechtopstaande gedeelten.

In den bloeitijd komen de witte bloempjes op verschillende plaatsen tusschen de blaadjes uitgroeien, terwijl de top door een weinig gewelfd schermpje van bloemen wordt overdekt.

Cr. columnaris L., een in den laatsten tijd weer meer ingevoerde soort, is wel de verwonderlijkste.

De dikke, golvende bladeren, die als op elkaar gedrukte dikke lippen elkander dekken, schijnen haast één geheel tot op het oogeblik dat de plant, die slechts een 4-tal cM. hoog wordt, gaat bloeien.

Dan vormt zich een bloemstengeltje waaraan enkele bladeren verspreid voorkomen en dat eindigt in een ronde bal van bloempjes, wier witte kleur de bloeiwijze wel iets op een kleine sneeuwbal doet gelijken.

Dr. Marloth vertelt er in „Das Kapland" van: *Cr. columnaris* overtreft bijna *Mcsembrianthemum Bolusii* en dergelijke in hun uiterlijke gelijkvormigheid aan de omgeving, waarin zij voorkomen (mimicry). Deze plant zou, naar den vorm tenminste, eerder *Cr. globosa* moeten heeten, want zoo dicht passen de bladeren over elkaar dat het plantje, als een rond gevormde, bruine kiezelsteen tusschen de steenen ligt.

De kogelvormige lichaampjes hebben gedurende den — Kaapschen — zomertijd een ruwe onregelmatige oppervlakte van bruin-gele kleur en zij zijn daardoor zoo gelijk aan de er om heen voorkomende roestkleurige kiezel, dat men ze, zelfs op plaatsen waar men weet dat zij voorkomen, slechts met moeite ontdekken kan.

Cremnophila Rose.

Als er van vindplaatsen van Succulenten sprake is en wij met Mexicaansche species te doen hebben, denken wij steeds aan plaatsen met groote droogte en buitengewone hitte, doch ook bij de vetplanten komen wij tot de ervaring, dat er geen regel zonder uitzondering is en inzonderheid bij de eenige tot nu toe bekende soort van dit geslacht.

Cremnophila nutans Rose, wordt door Dr. J. N. Rose in North American Flora, Vol. 22, Part. I, pag. 56 beschreven. In een noot zegt de auteur: „Dit is een zeer interessante plant en geheel verschillend van iedere andere bekende Mexicaansche soort van de Crassulaceae. De plant groeit op *vochtige, bemoste* bijna loodrechte rotsen op meestal onbereikbare plaatsen, o.a. bij Tepoxtlan, Morelos, op een hoogte van 2250 meters. Het is een op *Pachyphytium* gelijkend gewas met dikken houtigen stengel, die 5 tot 7 cM. lang wordt bij een dikte van 1 tot 1,2 cM.

De gladde bladeren zijn van 6 tot 8 cM. lang, 3 à 4 cM. breed en 1 cM. of meer dik, groen van kleur en nimmer van het bekende zee-groene wasovertrek voorzien, zij groeien in dichte rozetten en hebben een eenigszins roodachtigen rand.

Bij het eenige mij bekende exemplaar, dat ik dezer dagen zag en dat voor eenige weken werd geïmporteerd hebben, misschien tengevolge van de reis, de oude bladeren een grauw-groene kleur, de nieuw gevormde zijn echter frisch groen.

't Is een werkelijk zéérforsch gewas, dat blijkens de aan dat exemplaar opgedane ervaringen, hoewel langzaam toch gewillig groeit.

Uitteraard kan ik over de bloeiwijze geen eigen gegevens verstrekken daar de plant nog geen bloemen gaf.

Dr. Rose beschrijft die als volgt: Bloemstengel 10 tot 20 cM. lang, bezet met vele rondachtige tot eivormige, toegespitste 1 tot 2 cM. lange bladeren. Bloempluim zeer compact, ongeveer 10 cM. lang, veelbloemig, de 5 losse kelkblaadjes zijn 4 tot 6 mM. lang, een weinig dik, petalen, helder geel, 6 mM. lang, puntig, onderling gescheiden. Meeldraden 10 in aantal, vrij tot aan de basis.

's-Gr., Oct. '21.

V. W.

Naar de Winterkwartieren.

Het wordt tijd dat de vetplanten, die buiten staan, naar hun winterkwartieren verhuizen. Wel is het weer overdag nog steeds bij uitstek fraai, doch een paar verraderlijke nachtvorsten kunnen onze verzameling onherstelbaar veel schade doen. Daarom, alles zoo gauw mogelijk naar binnen. Als 't kan ook de „winterharde". Wel kunnen ze tegen de kou, doch in ons land is het vooral de vochtigheid, die ze meestal ten gronde richt. Alleen op een goed gedraineerde droge standplaats, eenigszins gedekt, houden ze het uit. De Phyllo's krijgen voor ze naar binnen gaan eerst nog eens een flinke beurt. Liefst geschiedt dit een maandje eerder. Zoo noodig worden ze verplaatst en de leelijke of al te spichtige takken weggesneden. Ze krijgen een iets ruimere pot dan de bolcactussen, omdat hun wortelstelsel ook wat uitgebreider is, wat in verband staat met hun epiphytische leefwijze. De in den winter bloeiende soorten (Epiphyllum, eenige Rhipsalissoorten en vele Phyllo's) komen op hun vaste standplaats, waarbij er aan gedacht moet worden, dat ze thans reeds bezig zijn hun knoppen aan te leggen en het daarom gewenscht is, dat ze steeds denzelfden stand blijven innemen ten opzichte van het licht, wat voor den bloei noodzakelijk schijnt. Door het aanbrengen van een etiket aan de voor- of achterzijde is deze stand gemakkelijk te controleren. Daar ze spoedig last krijgen van stof, wat hun „bladen" niet alleen een leelijk aanzien geeft, doch ook voor den groei schadelijk is, is het gewenscht, dat ze zoo nu en dan eens met een fijne broes worden schoon gespoten.

De bolcactussen verlangen gedurende de wintermaanden een zonnige vorstvrije plaats. Gepaast vóór het raam, liefst in een glazen kastje, zoodat men ze gemakkelijk bij vorst wat terug kan zetten, zullen ze het zeker doen. Bij zonnig weer kan men ze dan een heel enkele keer eens water geven om al te sterke uitdroging te voorkomen, doch dan giete men overdag. Heeft men gebrek aan ruimte, dan laten vele bolcactussen ook toe, dat men ze uit de potten neemt, laat opdrogen en dan droog in een houten kist met een weinig houtwol op een lichte plaats laat overwinteren. In het voorjaar vroegtijdig opgepot, zullen deze planten meestal zeer spoedig weder wortelen en aan den groei komen.

Zaailingen (bijv. van *Cereus*) kan men dicht bijeen zetten in een bakje met zand of gruis. Alleen denke men er aan, dat jonge planten spoediger uitdrogen en dus in dit opzicht minder verdragen kunnen. Zorg evenwel voor zooveel mogelijk licht. Het is mijn vaste overtuiging, dat de meeste wegvallers slachtoffers zijn van te weinig licht en de temperatuur, mits die boven het vriespunt blijft, van veel minder

beteekenis is. Somber, vochtig weer is onze grootste vijand. Hiertegen neme men zooveel mogelijk zijn maatregelen. H.

Drogen van cactusbloemen.

In „Herbarium" no. 57-1921, komt de volgende mededeeling voor, die ook voor onze lezers waarde kan hebben.

Bij het drogen van dikke vleezige plantendeelen of bloemen bringe men deze vooraf, al naar gelang van de dikte, gedurende 4—8 dagen in een 2% formaline-oplossing (2 Gr. formaline uit den handel en 98 Gr. water). Daarna worden de planten snel tusschen filtreerpapier, dat eenige malen ververscht moet worden, gedroogd. Op deze wijze is het o.m. gelukt van Bromelia's en cactusbloemen zeer voortreffelijk herbariummateriaal te verkrijgen. H.

Vruchtvorming bij Echinopsis-

Begin Juni had ik een tweetal planten van wat ik noemde *Echinopsis tubiflora*, gelijktijdig in bloei, waarbij ik me aan de hand van de beschrijving in Schumann kon overtuigen, dat er „Oxygona"-bloed in zat. Evenals de meeste Echinopsissoorten waren het dus bastaarden. De eene plant had 1, de andere 3 bloemen. Van de eerste nu heb ik met den vinger wat stuifmeel op de stampers der drie andere bloemen overgebracht, met het gevolg, dat zich hierop een drietal flinke vruchten hebben ontwikkeld, die einde Augustus volkomen rijp waren. Bij wijze van proef heb ik toen van dit zaad onmiddellijk een klein gedeelte uitgezaaid met het verrassend resultaat, dat nog geen week later alle korrels reeds waren gekiemd. De rest van het zaad stel ik gaarne ter beschikking onzer leden, doch raad hen aan dit niet voor begin Maart uit te zaaien, daar het zeer moeilijk is in het najaar uitgezaaide plantjes den winter door te krijgen. H.

Melocactus-zaailingen.

In het „Cactusnummer" van „Floralia" schreef ik: Hoe komt het toch, dat juist dit geslacht, dat in Amerika een veel ruimer verbreiding bezit dan bijna enig ander cactusgeslacht, dat voorkomt aan beide zijden van den evenaar tot aan de keerkringen en vooral aan de kusten en op de eilanden overtalrijk wordt aangetroffen, zoo lastig in de kuituur is? Eenvoudig omdat we de levensvoorwaarden uit hun vaderland zoo moeilijk na kunnen bootsen. Volop zonlicht, gelijkmatige hooge temperatuur (pl.m. 80 gr. F.) en gedurende den rusttijd niet het minste vocht aan de wortels, doch een frissche, aan waterdamp rijke atmosfeer. Zooveel mogelijk in overeenstemming hiermede zaaide ik in het voorjaar *Melocactus Maxoni* (van de firma Haage & Schmidt) en hield de plantjes voortdurend onder glas. Het zijn nu bolletjes van ongeveer een centimeter doorsnede. Hun winterkwartier wordt een plaatsje boven een bak met waterplanten, dicht bij het raam, doch water krijgen ze dan niet meer.

Hoe het afloopt, hoop ik onze lezers het voorjaar mede te deelen. Wie op dit gebied reeds ervaringen heeft, laat hij er in „Succulenta" eens mee voor den dag komen. Juist op deze wijze kunnen we van elkaar heel wat leeren. H.

Noto-cactussen.

19. *Echinocactus Arechavaletai* Speg. (= *E. Spegazzinii* Gürke)

niet te verwarren met *E. acuatus* var. *Arechavaletai* K. Sch. behoorend tot de *Malacocarpus*groep, is het meest verwant aan *E. Ottonis* var. *tenuispinae*.

Het is een platgedrukt frisch-glanzend-groen kogelcactusje van ongeveer 6 cM. hoog en evenzoo breed, afkomstig uit de heuvellanden van Montevideo. De 9 kleine randstekels zijn zwak rood-of geelachtig, terwijl de 1 tot 2½ cM. lange middelstekel iets donkerder is.

De 6 cM. lange bloem is goudgeel, de meeldraden zijn eveneens geel, terwijl de 10 stengels zwart-violet zijn.

20. *Echinocactus escayachenus* Vaupel, komt uit Zuid-Bolivië, waar ze op de steenachtige plateaux bij Escayache tot op 3600 M. hoogte voorkomt. De 10 tot 15 ribbige, kegelvormige, tot 12 cM. groote plant is krachtig bestekeld. Op elk areool staan ongeveer 20 stekels ingeplant, welke aan den voet knotsvormig verdikt, niet allen evenlang zijn en over het geheele areool verdeeld zijn, zoodat randen middelstekels bijna niet van elkaar te onderscheiden zijn. Ze zijn geelachtig bruin van kleur. De bloemen verschijnen bij bloeibare planten in groot aantal. Zij zijn 2½ cM. lang en hebben veel overeenkomst met die van *E. Ottonis*.

21. *Echinocactus humilis* R. A. Phil. Met deze soort begint een reeks dwergvormige cactussen. *E. humilis* wordt nauwelijks 2 cM. hoog en breed. De bloemen zijn zwavelgeel en, als ze geheel geopend zijn, even groot als de plant zelf.

E. humilis R. A. Phil., niet te verwarren met *E. humilis Förster*, een synoniem voor *E. ebenacanthus* Monv., komt uit Chili, waar ze aan den voet der strandheuvelds bij Paposo voorkomt.

22. *Echinocactus pumilis* Lem., is een ander dwergje, afkomstig uit Uruguay en wordt nog al dikwijls in onze verzamelingen aangetroffen. 't Is een breed kogelig plantje van 2 à 3 cM groot, dat gaarne nieuwe scheuten vormt, dus zodevormend groeit, waarom men ze bij voorkeur een tiental bijeen in een vlakken zaaipan kweekt.

Hoewel zich rijkelijk knoppen ontwikkelen, toch ziet men zelden een plant in bloei. Dit komt vooreerst omdat de bloem slechts kort geopend is, n.l. tusschen 1 en 3 uur 's namiddags, en ten tweede omdat als factor voor de opening een bepaalde zonbestraling noodzakelijk schijnt te zijn.

Niettemin ontstaat in de knoppen overvloedig zaad, dat ook volkomen kiemkrachtig is, zoo zelfs, dat de jonge zaailingen zich gemakkelijk op de aarde rondom de moederplant ontwikkelen. Er heeft in dit geval dus zelfbevruchting plaats in de niet-geopende bloem. Zulke bloemen noemt men cleistogaam. Hetzelfde verschijnsel komt bij enkele planten onzer inheemsche flora voor, b.v. het Hondsviooltje (*Viola canina*).

Als variëteit kan genoemd worden : *E. pumilis* Lem. var. *gracillima* K. Sch. (= *E. gracillimus* Lem) welke een meer langwerpigen vorm heeft.

23. *Echinocactus Grahlianus* Ferd. Hge vormt eveneens gaarne zijscheuten. Deze soort wordt iets grooter dan de voorgaande, n.l. 4 cM. hoog en 3 cM. in doorsnede. Ook de heldergele bloem wordt grooter dan die van *E. pumilis* (1 cM.) doch opent zich evenals bij deze slechts zelden. Ook hier heeft zelfbevruchting bij cleistogamie plaats. Niettemin is het een soort welke wij in onze verzameling gaarne zien, vooral om de fraaie bronskleur der plant. Zij werd in 1897 uit Paraguay door H. Grosse naar Duitschland ingevoerd.

25. *Echinocactus Schilinzkyanus* Ferd. Hge is eveneens een dwergje, dat graag nieuwe scheuten vormt. 't Komt in wilden toestand voor in de grasvlakten van Paraguay, vanwaar het in 1897 door Ferdinand Haage naar Duitschland werd ingevoerd.

De bloemknoppen, welke zich geregeld zelfs aan kleine plantjes ontwikkelen, openen zich zelden. Alleen bij grille zonschijn kan men een heel enkele maal van de $3\frac{1}{2}$ bij $2\frac{1}{2}$ cM. groote bloemen genieten, welke van buiten roodachtig, van binnen geel gekleurd zijn. Geregeld heeft evenwel zelfbevruchting bij cleistogamie plaats die goed kiembaar zaad levert.

25. *Echinocactus Knippelianus* Quehl is na verwant aan de voorgaande soort, doch blijft in alles iets kleiner. Zij werd in 1899 door H. Grosse in Paraguay gevonden, waar ze op steenachtige, ijzerhoudende plaatsen voorkomt. De bloemen, welke alleen bij volle zon geopend zijn, zijn ongeveer $2\frac{1}{2}$ cM. groot, geel gekleurd met roodbruine rugstreepen en donkerder spits.

Ook bij deze soort heeft geregeld cleistogamie plaats.

26. *Echinocactus pulcherrimus* Arech, afkomstig uit Paraguay, is na verwant aan *E. pumilis* en *E. Schilinzkyanus*, doch nog kleiner; de planten zijn nl. $3\frac{1}{2}$ cM. hoog en 2 cM. breed. De kleine bloempjes zijn van binnen zwavelgeel, de bloembuis is aan den buitenkant met geelachtig-roode wol dicht bedekt. De kogelvormige, vleezige vrucht wordt ongeveer 1 cM. groot en is met kleine schubben bedekt.

27. *Echinocactus pygmaeus* Speg, is nog een dwergje uit de berglanden van Montevideo. De bloemen zijn meestal cleistogaam, bij uitzondering geopend en dan ongeveer $2\frac{1}{2}$ cM. groot, geel.

De variëteit *E. pygmaeus* var. *phaeodisca* Speg werd zelden op de steenachtige heuvels van Montevideo aangetroffen.

De 7 laatstgenoemde soorten hebben veel overeenkomst met elkaar, en vormen in de *Noto-cactus*groep een afzonderlijke afdeeling. Gemakshalve geven wij in onderstaand schema de voornaamste onderscheidingsmerken van no. 21 tot 25 weer. No. 26 en 27 laten wij, als zelden voorkomend, hier buiten beschouwing.

A. Vorm van de volwassen plant vlak kogelvormig ;

a. kleur donkergroen, aan den voet uitloopers vormend, welke niet op gelijke hoogte ontstaan. Rijp zaad dof-zwart. 22. *E. pumilis*.

b. plant bronskleurig, door de vele zijscheuten een onregelmatigen klomp vormend. Rijp zaad glimmend donker-kastanjebruin, niet gestippeld. 23. *E. Grahlianus*.

c. plant heldergroen, zoodanig nieuwe scheuten vormend, dat deze met de ongeveer evengroote moederplant in één vlak liggen. Rijp zaad kastanjebruin, zwak gestippeld, 2 mM. lang. 24. *E. Schilinzkyanus*.

B. Vorm van de volwassen plant cilindervormig;

a. volwassen plant pl.m. 10 cM. hoog, $2\frac{1}{2}$ cM. breed, in den regel zijscheuten vormend. Rijp zaad glanzend donker-geelbruin, fijn gestippeld, $1\frac{1}{2}$ mM. lang. 22a. *E. pumilis* var. *gracillima*.

b. volwassen plant pl.m. 6 cM. hoog en 2 cM. breed, zelden en alleen aan zeer oude planten nieuwe scheuten vormend. Rijp zaad kastanjebruin, $1\frac{1}{2}$ mM. lang. 25. *E. Knippelianus*. G. D. 1).

1896. A. J. van Laren. 1921.

Wanneer de boot je van Gouda naar Boskoop brengt, dan passeer je het eenvoudige dorp Waddinxveen, waar op 19 December 1874

de jubilaris van Laren het levenslicht aanschouwde. Vader van Laren vestigde zich als bloemist te Leiden en de jonge Arie ging mee, bezocht daar een M.U.L.O. school en cursussen in talen en profiteerde van het tuinbouwteekenen van den heer Wendel.

Al spelende kwam hij in vaders zaak, die als een modelkwekerij bekend stond. En de jonge Arie, zaaide en verspeende de teere plantjes, leerde het stekken, marcoteeren, enten, maakte zich het verplanten eigen, in één woord was op de hooge school der praktijk.

Toen hij zeventien zomers achter zich had, meende z'n vader dat hij de wereld in moest, trachten in Engeland en België connecties aan te knopen en zoo kon men den hortulanus in den dop ook in ons land ontmoeten.

Iemand die reist ondervindt teleurstellingen en daar kon de jonge van Laren niet tegen, zoodat, toen een kwart eeuw geleden de betrekking van Hortulanus te Amsterdam open kwam, van Laren solliciteerde en Prof. Hugo de Vries, toen directeur van den Hortus, koos den 22-jarigen van Laren uit de dertig sollicitanten als opvolger van den heer B. A. Plemper van Balen, die als leeraar in tuinbouwkunde naar Wageningen vertrok.

Wanneer de Amsterdamsche Kruidtuin op aller lippen is, wanneer duizenden menschen van heinde en ver de wonderen uit het plantenrijk komen zien, dan dankt men dat aan den ijver en kunde, aan de groote liefde van den jubilaris.

Van Laren knoopte connecties aan met de voornaamste buitenlandsche kruidtuinen, met de grootste kweekers en ruilde daarmede planten, zoodat de verzameling zich elk jaar uitbreidde. En als hij hier of daar een zeldzame plant — wij spreken uit ondervinding — zag, dan rustte hij niet voor dat er een plant of stek in zijn plantentuin was. En zoo kon de Amsterdamsche Hortus bogen op een zeldzame collectie z.g. Vleeschetende planten, eeuwen oude Cycadaceen, een uitgebreide verzameling cactussen en waterplanten, terwijl de cultuur van geneeskruiden nergens in ons land met zooveel succes gedreven wordt als in den Amsterdamschen kruidhof.

De letterkunde heeft hem steeds aangetrokken, de boeken en de vele losse artikelen die hij geschreven heeft, waren steeds goed verzorgd en worden zeer gewaardeerd. Hij schreef een lijvig boek over decoratieve tuinbeplanting, waarvan een tweede druk in voorbereiding is. Hij schreef een uitgebreid werk over „Geneeskruiden en Geneeskruidenteel"; hij behandelde in een werkje een van zijn lievelingsbloemen: de Pronkerwt, een boekje waarvan hij veel genoegen beleefde.

Gedurende vijftien jaren was hij redacteur van „Onze Tuinen", een geïllustreerd tijdschrift, dat gaarne gelezen wordt en waarin men wekelijksch z'n initialen onder vloeiend geschreven artikels vinden kan.

De jubilaris is een aantal jaren secretaris en voorzitter geweest van de afd. Amsterdam der Ned. Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde, is lid van het hoofdbestuur van genoemde vereeniging, is ondervoorzitter der afd. Amsterdam der Ned. Nat. Historische Vereeniging.

Dat zoo iemand herhaaldelijk geroepen wordt om als lid der Jury op te treden, zie het spreekt vanzelf. Van Laren, de man die op 1 Oct. j.l. zijn zilveren jubileum vierde, is in de volle kracht van zijn leven en wij kunnen nog veel van hem verwachten.

Terwijl wij hem danken voor hetgeen hij gedaan heeft, hopen wij

dat nog vele gelukkige jaren voor hem en zijn familie geboekt zijn.
J. K. BUDDE.

Op den uitkijk.

N. L. Britton en J. N. Rose. The Cactaceae vol. II (uitgave The Carnegie Institution of Washington). In no. 11—12 van „Succulenta” 1920 besprak ik het 1e deel van deze monographie.

Thans ligt het 2e deel voor me, dat mijn inziens nog mooier is.

Dit deel bevat 40 platen, waarvan 32 in kleurendruk, en 305 tekstafbeeldingen. Het beschrijvende gedeelte geeft een opgave van den omvang van de 3e en laatste onderfamilie, n.l. de *Cereae*, die alle verdere, niet in deel I behandelde geslachten omvat.

De *Cereae* zijn verdeeld in 8 groepen, n.l. 1. *Cereanae*, 2. *Hylocereanae*, 3. *Echinocereanae*, 4. *Echinocactanae*, 5. *Cactanae*, 6. *Coryphanthanae*, 7. *Epiphyllanae* en 8. *Rhipsalidanae*, waarvan de eerste twee groepen behandeld worden.

De groep *Cereanae* is verdeeld in 38, die der *Hylocereanae* in 9 geslachten, te zamen met 275 soorten, waarvan 213 door 1 of meer illustraties den lezer onder de oogen komen.

Daar een dorre opsomming dier 47 geslachten, die vrijwel parallel loopen met de tot heden als *Cereus*, *Cephalocereus* en *Pilocereus* bekende, weinig doel zou hebben en een volledige omschrijving een heel nummer van „Succulenta” zou vullen, moet ik tot mijn spijt beide nalaten. Ik kan echter niet eindigen zonder hen, die zich een dergelijke luxe kunnen permitteeren, ernstig aan te raden zich een exemplaar van dit buitengewoon rijk uitgevoerde werk aan te schaffen, daar men zich dan eerst een oordeel kan vormen van de overweldigende schoonheid onzer gestekelde vrienden.

's-Gr., Sept.

1921.

V. W.

NIEUWE LEDEN.

Mededeelingen.

198. C. Beths	Amsterdam	Prinsenstraat 10II
199. Ver. v. Aquar. Ter. en Insectenliefh.	Adres:	
J. Vinkenborg	Enschede	Parkweg 101.
200. J. Deinema	Leeuwarden	Fabriekssteeg V 51
201. L. van Hamburg	's-Gravenhage	Abeelstraat 12
202. W. Lasschuyt	's-Gravenhage	Chasséstraat 80

ADRESVERANDERINGEN. Ons medelid A. Montfoort woont thans Kapelstraat 77, Utrecht.

RECTIFICATIE. Het adres van den heer G. Sterken te Deventer is niet Welle 6, doch Welle no. 15.

INBINDEN „SUCCULENTA”. Met December a.s. komt de derde jaargang van „Succulenta” compleet. Samen vormen ze een aardig boekdeeltje, en stelt onze drukker voor, hiervoor een bandje te ontwerpen en tegen matigen prijs beschikbaar te stellen, indien althans het aantal voldoende is. Wie eventueel belang in zoo'n bandje stelt, wordt beleefd verzocht dit ten spoedigste aan ondergeteekende op te geven. De drukker kan dan zijn berekening maken, welke in een der eerstvolgende nummers zal worden medegedeeld. Is het aantal zoo gering, dat het de moeite niet loont, dan moet er natuurlijk van worden afgezien. Bovendien wordt bij het Decembernummer een inhoudsopgave en titelpagina gevoegd, waardoor het naslaan van bepaalde onderwerpen gemakkelijk wordt.

G. D. D.

Cereus Baumannii, Lem.

Deze mooie, tot de Colubrini behorende Cereus is zeker aan de meeste Cactusliefhebbers wel bekend, Volgens wijlen Dr. Karl Schumann komt deze Cereus in Paraguay voor waar hij kruipendsgewijze over aarde en rotsen groeit.

In mijn bezit is een exemplaar van ongeveer een meter hoog, zuilvormig opgegroeid. (Een stokje er bij tot steun). Van onder is de plant $\pm$ 5 cM. dik. Dit voorjaar verschenen er een 20-tal knoppen aan 't bovineinde der plant, welke knoppen zich in Mei tot bloemen ontwikkeld hebben. De aardig gevormde bloem is 6 à 7 cM. lang, ontspruit uit, of beter gezegd, boven een stekelbundel, groeit dan evenwijdig met de Cereus omhoog en buigt zich bij 't openen der knop van de plant af. De geopende bloem is 1½ cM. diameter, oranjegeel later in donker oranje overgaand. Bij gemis aan 2 bloeiende planten heb ik de bloemen met elkaar bestoven en 't succes was: één vrucht. Bij rijpheid is deze rose getint. Begin October heb ik de vrucht geoogst en opgeborgen om het zaad 't volgend voorjaar uit te zaaien. Zou 't kiemkracht bezitten? Een week later de zaadbes nog eens naziend, vond ik bij vele zaden er 5 kiemlingen in welke in de vochtige vruchtbrij geworteld waren. Ik heb me gehaast de vrucht droger op te bergen en weer geleerd voor een volgende maal, want deze plantjes gaan natuurlijk van de winter dood of kwijnen.

In Juli bloeide de plant weer met 22 bloemen en nu half October is het 3e 20-tal juist uitgebloeid. Van de 2e bloei heb ik geen zaad kunnen oogsten en het 3e 20-tal heeft weer eenige vruchten gemaakt. Of ze evenwel gezet zijn zal nog moeten blijken.

Er zijn nog eenige variëteiten, n.l. *Colubrina* met donkerbruine stekels en langere middelstekels; *var. flavispina* met gele stekels en *var. smaragdiflora* welke groene bloemen heeft. Dit laatste neem ik over uit de „Ges. d. Kakt.“, van Dr. K. Schumann.

Den Haag.

F. J.

ATTENTIE. In den loop van dit jaar zijn reeds 35 nieuwe leden togetreden. De reservenummers „Succulenta“ zijn daardoor uitgeput, zoodat eventueel nieuwe leden de reeds verschenen nummers niet meer kunnen ontvangen.

Misschien zijn er onder onze lezers die nog in het bezit zijn van een dubbel proefnummer van no. 1, 4 of 5. Met terugzending daarvan zal men ons zeer verplichten, daar er dan nog een paar complete jaargangen samengesteld kunnen worden.

Van 1920 zijn nog vijf complete jaargangen (met origineele foto der Crassulaceae) over, welke tegen toezending van f 2.— per jaargang verkrijgbaar zijn.

DE SECRETARIS.

TH. JANSEN, DEN HAAG.

KON. EMMAKADE 148.

Vraagt prijsopgaaf mijner Cactussen!